

**Työasiainvaliokunnan mietintö n:o 3 hallituksen esityksestä
vuonna 1991 pidetyn 78. Kansainvälisen työkonferenssin eräiden
päättösten johdosta**

Eduskunta on lähettänyt 20 päivänä marraskuuta 1992 työasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 306/1992 vp vuonna 1991 pidetyn 78. Kansainvälisen työkonferenssin eräiden päättösten johdosta.

Esityksen johdosta valiokunnassa ovat olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Päivi Kerminen ja nuorempi hallitussihteeri Sirpa Kaittola työministeriöstä, ylitarkastaja Sinikka Wuolijoki Valtion työmarkkinalaitoksesta, osastopäällikkö Pentti Hakola Kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta, puheenjohtaja Matti Haapakoski Hotelli- ja Ravintolahenkilökunnan Liitosta sekä työvoimapolitiittinen asiamies Martti Huttunen Majoitus- ja Ravitsemisalan Työnantajaliitosta.

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleiskokous, Kansainvälinen työkonferenssi, hyväksyi vuonna 1991 yleissopimuksen nro 172, joka koskee hotellien, ravintoloiden ja muiden vastaavien yritysten työoloja. Samalla työkonferenssi hyväksyi myös yleissopimusta täydentävän suosituksen nro 179.

Yleissopimus pyrkii siihen, että majoitus- ja ravitsemisalan työntekijöitä ei suljeta muille työntekijöille annettavan yleisen sosiaali- ja muun turvan ulkopuolelle. Se edellyttää muun muassa kohtuullisten työaikojen, lepoaikojen sekä vuosiloman antamista alan työntekijöille. Lisäksi se sisältää palkkausta koskevia määräyksiä.

Suositus käsittelee yleissopimusta yksityiskohtaisemmin muun muassa työaikaakysymyksiä

Helsingissä 23 päivänä maaliskuuta 1993

ja oikeutta vuosilomaan sekä lisäksi hotelli- ja ravintola-alaa koskevaa koulutusohjelmaa.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta ei tässä vaiheessa hyväksyisi yleissopimusta nro 172. Syynä tähän on se, että yleissopimus on luonteeltaan niin yleisluonteinen, että sen määräyksillä ei ole Suomessa erityisempää merkitystä. Siten yleissopimus sekä sitä täydentävä suositus ainoastaan saatetaan eduskunnan tietoon Kansainvälisen työjärjestön perussäännön edellyttämien tavoin.

Valiokunta katsoo, että saadun selvityksen perusteella ei tässä vaiheessa ole syytä hyväksyä yleissopimusta, mutta pitää tärkeänä alan kehityksen seurantaa.

Edellä esitettyyn viitaten työasiainvaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Genevessä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa 25 päivänä kesäkuuta 1991 hyväksytty Kansainvälisen työjärjestön yleissopimus nro 172, joka koskee hotellien, ravintoloiden sekä vastaavien yritysten työoloja, ei tässä vaiheessa anna aihetta enempään toimenpiteisiin ja

että Genevessä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa 25 päivänä kesäkuuta 1991 hyväksytty Kansainvälisen työjärjestön suositus nro 179, joka koskee hotellien, ravintoloiden ja vastaavien yritysten työoloja, otettaisiin huomioon tulevassa lainsäädäntötyössä sikäli kuin se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Lindroos, varapuheenjohtaja Nordman, jäsenet Häkämies, Koistinen, Komi, Laitinen, P. Leppänen, Mäki-

pää, Nikula, J. Roos, Taina, Takala ja Viljamaa sekä varajäsenet Ala-Harja, Hiltunen ja Saapun-ki.

Vastalause

Suomen hallitus on äänestänyt Kansainvälisessä työkonferenssissa vuonna 1991 yleissopimuksen nro 172 hyväksymisen puolesta ja esittää kuitenkin eduskunnalle, että sitä ei ratifioitaisikaan. Menettely on epäjohtamukaisista ja antaa ikävän käsityksen hallituksen vilpittömyydestä toimia kansainvälisen työjärjestön jäsenenä. Yleissopimuksen hotellien, ravintoloiden ja muiden vastaavien yritysten työaloille antama suojat ei myöskään ole niin merkityksellinen kuin hallituksen esityksessä väitetään.

Alan työntekijöiden sosiaaliturva sekä työolot yleisemminkin, jotka yleissopimuksessa edellytetään taattavaksi, on meillä suurelta osin järjestetty työehtosopimuksin. Niitä on viime vuosina saatu parannettua vastaamaan yleistä tasoa maassamme. Ratifioituna ILO:n yleissopimus vahvistaisi työehtosopimusten antamaa tasoa. Yleissopimuksessa on myös tärkeä kielto ostaa tai myydä alan työpaikkoja.

Voimakkaiden muutospaineiden kohteena olevan hotelli- ja ravintola-alan kehittäminen työntekijöiden ja työnantajien tarpeet kohtuullisella ja oikeudenmukaisella tavalla turvaavasti vaatii tuekseen yleissopimusten vähimmäismääräysten noudattamista. Se on myös asiakkaiden hyvän palvelun ja siten koko alan tulevaisuuden kannalta perusteltua.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että valiokunta ei hyväksy 1. ponteen sisältyvää ehdotusta siitä, että Genevessä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa 25 päivänä kesäkuuta 1991 hyväksytyn Kansainvälisen työjärjestön yleissopimus nro 172 ei tässä vaiheessa anna aiheuttaa enempään toimenpiteisiin,

vaan edellyttää,

että hallitus ryhtyy kiireellisiin toimenpiteisiin mainitun yleissopimuksen hyväksymiseksi.

Helsingissä 23 päivänä maaliskuuta 1993

Paavo Nikula
Pekka Leppänen

Jukka Roos
Reijo Laitinen

Marja-Leena Viljamaa
Reijo Lindroos